

71. møde

Onsdag den 21. februar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt her i tinget at fremsætte:

Forslag til lov om tillæg til lov om tilvirkning og forhandling af margarine m. m. jfr. lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Landbrugsministeren (H. Hauch): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om tillæg til lov om tilvirkning og forhandling af margarine m. m., jfr. lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937.*

Under de forhandlinger, der er ført med spareudvalget af 28. april 1950 med henblik på at nedbringe statens udgifter bl. a. ved til dækning af udgifter ved særlig kontrolvirksomhed at opkræve afgifter af produktionen af de kontrolerede varer, har spareudvalget af 28. april 1950 tiltrådt, at der på nævnte måde søges dækning for de udgifter, der er forbundet med kontrollen med margarine m. m., og som hidtil har været afholdt af statskassen.

I overensstemmelse hermed går lovforslaget ud på, at der tilvejebringes hjemmel for, at der — udover afgifterne for kontrollen med de til vitaminisering af margarine anvendte vitaminpræparater og for kontrollen med margarinens vitaminvirkning — også kan opkræves afgift hos vedkommende fabrikanter og importører til dækning af de med den øvrige kontrol med margarine m. m. forbundne udgifter.

En afgift af 15 øre pr. 100 kg margarine anses for tilstrækkelig til dækning af de med margarinekontrollen forbundne udgifter, som hidtil har været afholdt af statskassen, ca. 95 000 kr. årlig.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af **Bomholt** til justitsministeren.

„Social-Demokraten“ samt dr. juris Poul Meyer i et indlæg i „Information“ har

kritiseret retsformandens retsbelæring ved nævningetingets behandling af den optagne sag mod klejnsmed Kaj Nielsen.

Vil justitsministeren udtale sin opfattelse af, hvorvidt den gældende formulering af retsplejelovens § 893 anses for tilstrækkeligt betryggende til at sikre den helt objektive retsbelæring?

Bomholt: Jeg har haft besøg af nævningeformanden i klageretssagen vedrørende klejnsmed Kaj Nielsen. Nævningeformanden bekræftede overfor mig, at „Social-Demokraten“s referat af retshandlingen var helt ud rigtigt, og bemærkede iøvrigt følgende af almen interesse:

Retsformandens belæring havde været partisk, så at det, med nævningeformandens eget udtryk, havde virket „i høj grad forargeligt“. Retsformanden havde ved sin ensidige redegørelse i virkeligheden deklareret nævningerne. Retsformanden havde faktisk optrådt som anklager, idet han af grunde, der ikke stod klart, havde ignoreret de vidner, der talte til gunst for anklagede, og fremhævet de vidner, der gik anklagede imod. Under hele proceduren havde retsformanden ikke lagt skjul på, at han tilstræbte en bestemt udgang af sagen.

Nævningeformanden er ingeniør og lektor, en besindig mand med en højt udviklet evne til at bedømme ord og situationer, og jeg skal ikke nægte, at hans redegørelse har gjort et meget stærkt indtryk på mig. For en ordens skyld skal jeg tilføje, at jeg ikke har fået noget at vide, som omfattes af nævningernes tavshedspligt.

Hvis nævningeformandens opfattelse er sand, og det er mit indtryk, at den er sand, må den trufne afgørelse nødvendigvis fremkalde tvivl hos retsindige mennesker. Jeg ved ikke, om afgørelsen i Kaj Nielsen-sagen er rigtig eller urigtig; men jeg ved, at der ikke kan være tillid til den. En sådan afgørelse har ingen autoritet og myndighed overfor befolkningen. Man må uvilkårligt spørge: Hvorfor har det i den grad været nødvendigt at sætte tendens i stedet for belæring?

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke er på jagt efter den ene eller den anden person. Det er for mig en sag med dybt alvorlige perspektiver. Selvom den dømmende myndighed fungerer uafhængigt af den lovgivende myndighed, er begge områder dog tjenere for et fælles demokrati. Vi i denne sal har en klar moralsk forpligtelse til at værne om demokratiet, og jeg må mene, hvis ikke der fremføres klare modargu-